

naročila svilorejcev po svoji deželi, kateri želé po tridentinski družbi japonskega semena, in ta naročila skupaj po tem pošljejo o prvi polovici julija meseca v Trident; naroča se pa to seme po snopičih (kartonih) in denar se ob enim z naročilom odraja, in sicer za en snopič, ki ima poldrug lot jajčic, 3 gold. 70 kr. To ni drago in od mnogih strani se hvali to seme.

Kaj delata „Apis“, in kaj vélika trgovnica za živež na Dunaji.

Družba za zavarovanje živine pod imenom „Apis“, o kateri smo lani že veliko govorili, je imela 14. dne t. m. svoj prvi véliki zbor. Sporočilo, ktero razlaga delovanje te družbe od 3. aprila 1865 do danes, kaže, da v kljub neugodnemu času še dosti dobro napreduje. Družba ima že v vseh deželah našega cesarstva, razun vojaške granice, Dalmacije in Beneškega, svoje opravnike. Lansko leto je bilo živine zavarovane za 791.027 gold., zavarovine je družba sprejela 25.108 gold. 61 kr. Oglasilo se je 1541 gospodarjev za zavarovanje, sprejela jih je pa le 1470, kateri so 1479 kónj z vrednostjo od 244.193 gold. zavarovali in 7975 goved z vrednostjo od 546.834 gold. za zavarovano živino, ki je poginila, je povrnila gospodarjem 6203 gold.

Vélika trgovnica za živež (Markthalle) na Dunaji se le slabo obnaša. Kmetovavci avstrijski so si obetali zlate goré od nje; al splavale so po vodi. Od mnogih strani tožijo ljudjé, in tako čedalje bolj zupanje zgublja ta trgovnica, ktero so tudi „Novice“ z velikim veseljem pozdravljale. Gosp. direktor A. Diel pripoveduje v časniku dunajske kmetijske družbe, da je vola z 926 funti žive teže, za ktere mu je mesar 75 gld. ponujal, tej trgovnici za prodaj prepustil, ktera je pa za-nj skupila le 52 gold. 73 kr., tedaj je imel 22 gold. 27 kr. očitne zgube.

Obrtnijska skušnja.

* Podplati škorenj in čevljev so veliko trdnejši, ako se namočijo z oljem katranovim (Steinkohlentheeröl). „Gosp. List“ naznanja o tem sledečo praktično poskušnjo: Neki gospodar je namočil od enega para čizem podplat desne čizme in od drugega para podplat leve čizme. Nosil je potem oba dva para čizem enako, pa je zapazil, da sta bila namočena podplata še dobra in trdna, podplata nenamočena sta bila pa že strgana. Mnoge skušnje so pokazale, da s katranovim oljem namazani podplati trpijo dvakrat dalje od nenamazanih. — Lahko je to verjeti, ker katranovo olje, s katerim mažejo tudi barke na morji, odvraca moč od usnja in tako stori, da obuvalo dalje trpi. Priporočila vredna je tedaj ta skušnja vsem, ki zlasti po deželi morajo veliko hoditi po mokrem.

Podučne stvari.

Menjica.

Dobrovoljni sveti takim, ki v kupčijah podpisujejo menjice.

Dr. M. — Mnogi trgovci, kramarji in drugi menjice (wechselse) podpisujejo, pa ne vedó, kakošne dolžnosti si po menjicah nakopljejo na glavo, in zanemarijo to, česar je treba, da se škode obvarujejo. Ni tedaj čuda, da je že marsikdo na kant prišel s podpisom menjic, pa potem po krivici nesrečo svojo meče na menjice. Menjica je sama po sebi prav dobra naprava; ker se po ostri menjični postavi dolgov tirjajo, je dostikrat tudi takim dolžnikom mogoče, si na men-

jice denarja privabiti, ktere ga bi po drugi poti težko dobili ali pa celó ne. Postava in previdnost pa pripomore tudi menjičnim dolžnikom, da se večidel lahko škode varujejo in vendar ob enem dobroto teh ostrih postav uživajo. Štiri reči mora posebno vedeti, kdor se pečá z menjicami, in te so:

1. Ne podpisuj nikdar nobene menjice, bodi si, da jo sam pišeš, ali prejmeš, ali da si le prevednik (žirant), če nisi do dobrega brez vse skrbí, da jo boš mogel o zapadlem času plačati. Podpis menjice ima huje nasledke, kakor če se kdo le na kako navadno dolžno pismo kakor dolžnik ali pa kot porok podpiše; zakaj pri dolžnem pismu, če se tudi dolžnik toži, se najpred sodniška obravnava prične, za njo pride tožni dan pri gosposki, in potem še le se pisma za razsodbo sodniku dajo, da sodbo dovrši. Še celó takrat, kadar dolžnik upniku ničesar nasproti ne ugovarja, preteče toliko tednov, da je dolžnik v stanu toliko denarja skup spraviti, da plača svoj dolg. Če se pa kdo na menjico toži, se dolžniku pri tej priči zapové, da mora toženo menjico v treh dneh po zapadlem času plačati, sicer ga zadene sekucija, in če dolžnik med tem časom pri kupčijski sodni pritožbi ne stori, brž nastopi sekucijsna pravica upniku.

2. Ne dajaj nikdar menjice iz rok, dokler nisi za njo dogovorjenega plačila popolnoma dobil. Če tisti, komur si menjico izročil, jo kakemu tretjemu prepusti, moraš plačilo temu odrajtati, čeravno nisi še sam na menjico nobenega krajcarja dobil. Večkrat se pripeti, da ženske in drugi nevedni ljudjé svoje menjice kakemu opravniku (agentu) izročé, da bi jim na nje denar dobil; on se potem sam tega denarja, ki ga je na menjico dobil, polastí in za-se porabi. Zdaj pa morajo, ali morejo ali ne morejo, o zapadlem dnevu sami plačati in potem pri goljufnem opravniku svojega denarja iskati. Ogibaj se tedaj take neprevidnosti! Vzemí si za nauk to, da nikdar menjice iz rok ne daš, dokler nimaš vsega zneska v žepu.

3. Ako hočeš tistemu, komur si za dolg menjico podpisal, o zapadlem dnevu dolg plačati, ne odštej denarja drugače, da ti ne dá tvoje menjice nazaj. Po postavi imaš pravico, tudi popolnoma pravični menjici plačilo odreči, ako se ti ne dá s potrjenim plačilom nazaj. Če pa vsega na menjici zapisanega dolgá naenkrat ne plačaš, ampak le en del, takrat vselej zahtevaj, da se to, kolikor plačaš, na menjico zapiše (prav za prav odpiše). Če to previdnost zanemariš, se v nevarnost podaš, in moraš celo menjico plačati, če pride po goljufi ali pa po kaki drugi naključbi v druge roke.

4. Ogibaj se v menjičnih zadevah vsake nemarnosti. Vse, kar hočeš v menjični trgovini storiti, moraš naglo dovršiti. Obroki (brišti) so pri navadnih dolžnih zavezah precej dolgi, in če se tudi tak obrok ali brišt zamudi, ni ravno vselej huda; pri menjicah je pa čas kratek, po navadi trpi le tri dni, in če se kaj zanemari, se prav težko popravi. Če se ti tedaj od gosposke kak ukaz zastran gori omenjenega menjičnega plačila pošlje, in če misliš, da imaš pravico se zoper to pritožiti, izroči pritožbo brez odlašanja kakemu izvedenemu advokatu.

Slovstvene stvari.

Pomislite, za Boga, na edinost, ki nam je toliko potrebna!

Znebivši se srečno dolgih pravopisnih in oblikarskih bojov bili smo Slovenci — narod slovničarski —